

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

05 квітня 2018 р.

Київ

№ 142-р

Про результати розгляду
справи про концентрацію

Антимонопольний комітет України, розглянувши справу № 24-25/2-18-ЕК про концентрацію у вигляді придбання товариством з обмеженою відповідальністю «БАУ-Капітал» (далі – ТОВ «БАУ-Капітал») (м. Київ) частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «Бетон Сервіс» (далі – ТОВ «Бетон Сервіс») (м. Київ), що забезпечує ТОВ «БАУ-Капітал» перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Концентрація полягає у придбанні ТОВ «БАУ-Капітал» частки у статутному капіталі ТОВ «Бетон Сервіс» у розмірі 99 відсотків, що забезпечує ТОВ «БАУ-Капітал» перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.

2. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ

- (2) Відповідно до пункту 4 частини другої статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» концентрацією визнається, зокрема, безпосереднє або опосередковане придбання, набуття у власність іншим способом чи одержання в управління часток (акцій, паїв), що забезпечує досягнення чи перевищення 25 або 50 відсотків голосів у вищому органі управління відповідного суб'єкта господарювання. Отже, заявлені дії, відповідно до вказаної статті, є концентрацією.
- (3) Відповідні вартісні показники учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, за підсумками 2016 року перевищували порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. УЧАСНИКИ КОНЦЕНТРАЦІЇ

- (4) ТОВ «БАУ-Капітал» і ТОВ «Бетон Сервіс».

4. ПРОЦЕДУРНІ ДІЇ

- (5) До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) надійшла заява уповноваженого представника ТОВ «БАУ-Капітал» і ТОВ «Бетон Сервіс» від 12.12.2017 № 12/12/2 (zareestrovana в Комітеті 15.12.2017 за № 8-01/624-ЕКк) про

- надання дозволу ТОВ «БАУ-Капітал» на придбання частки у статутному капіталі ТОВ «Бетон Сервіс» у розмірі 99 відсотків, що забезпечує ТОВ «БАУ-Капітал» перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.
- (6) Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 29.01.2018 № 09/21-р розпочато розгляд справи № 24-25/2-18-ЕК про концентрацію у вигляді придбання ТОВ «БАУ-Капітал» частки в статутному капіталі ТОВ «Бетон Сервіс», що забезпечує ТОВ «БАУ-Капітал» перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.
 - (7) Під час розгляду справи були опитані:
 - (8) виробники (конкуренти учасників концентрації) готових для використання розчинних бетонних сумішей: товариства з обмеженою відповідальністю «Гарант Бетон» (с. Мироцьке, Києво-Святошинський р-н, Київська обл.), «Керрот» Будівельні матеріали» (м. Київ), «Стромат «Спецбетон» (м. Київ), «Астор і Ко» (м. Ірпінь, Київська обл.), «Гранд Бетон» (с. Віта-Поштова, Києво-Святошинський р-н, Київська обл.), «ЕФЕ Бетон» (м. Львів), «Бетонбуд» (м. Львів), «Комфорт-ЛВ» (м. Одеса), спільне українсько-французьке підприємство з іноземними інвестиціями «Основа-Солсиф» у формі товариства з обмеженою відповідальністю (м. Київ), товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Дікергофф /Україна/» (м. Київ) та приватне підприємство «Смерека» (далі – ПП «Смерека») (м. Київ);
 - (9) споживачі готових для використання розчинних бетонних сумішей: товариства з обмеженою відповідальністю «КДД Інжиніринг» (м. Київ), «Будівельна компанія «Інтергал-Буд» (м. Київ), «Північно-Український Будівельний Альянс» (м. Київ), «Аркада-Будівництво» (м. Київ), «Роял Білдінг» (м. Київ), «Статус Буд-Прайм» (м. Київ), «Концепт Груп Позняки» (м. Київ), приватне акціонерне товариство «Холдингова Компанія «Київміськбуд» (м. Київ), публічне акціонерне товариство «Фундамент» (м. Київ), комунальне підприємство «Житлоінвестбуд-УКБ» (м. Київ);
 - (10) Конфедерація будівельників України (м. Київ) та Громадська спілка «Всеукраїнська спілка виробників будматеріалів» (м. Київ).

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ

- (11) За інформацією заявників:
- (12) ТОВ «Бетон Сервіс» здійснює діяльність з виробництва та реалізації:
 - готових для використання розчинних бетонних сумішей;
 - збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю;
 - блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю для будівництва.
- (13) ТОВ «Бетон Сервіс» пов'язане відносинами контролю з фізичною особою – нерезидентом України та суб'єктами господарювання – резидентами і нерезидентами України, відносини контролю з якими після здійснення концентрації будуть припинені;
- (14) ТОВ «БАУ-Капітал» здійснює діяльність з управління корпоративними правами українських суб'єктів господарювання;
- (15) ТОВ «БАУ-Капітал» пов'язане відносинами контролю із:
- (16) суб'єктами господарювання – нерезидентами, які не здійснюють діяльності в Україні;
- (17) публічним акціонерним товариством «Завод залізобетонних конструкцій ім. Світлани Ковальської» (далі – ПАТ «Завод залізобетонних конструкцій ім. Світлани Ковальської») (м. Київ), яке здійснює діяльність з виробництва та реалізації:
 - готових для використання розчинних бетонних сумішей;
 - збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю;
 - блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю для будівництва;

- (18) товариством з обмеженою відповідальністю «Автобудкомплекс-К» (далі – ТОВ «Автобудкомплекс-К») (м. Київ), яке здійснює діяльність з виробництва та реалізації готових для використання розчинних бетонних сумішей;
- (19) товариством з обмеженою відповідальністю «Бетон Комплекс» (далі – ТОВ «Бетон Комплекс») (м. Київ), яке здійснює діяльність з виробництва та реалізації: готових для використання розчинних бетонних сумішей; збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю; блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю для будівництва; плитки, плит, черепиці та виробів із бетону, цементу та штучного каменю;
- (20) приватним акціонерним товариством «Термінал-М» (далі – ТОВ «Термінал-М») (м. Київ), яке здійснює діяльність з виробництва та реалізації сухих будівельних сумішей;
- (21) товариством з обмеженою відповідальністю «Омелянівський кар'єр» (далі – ТОВ «Омелянівський кар'єр») (с. Горщик, Коростенський р-н, Житомирська область), яке здійснює діяльність з виробництва та реалізації щебеню, відсіву, гранітної суміші та бутового каменю;
- (22) іншими суб'єктами господарювання – резидентами України, які здійснюють діяльність з купівлі-продажу та здачі в оренду нерухомого майна, надання комунальних послуг з обслуговування та експлуатації житлових будинків, надання послуг проектування в галузі будівництва та архітектури;
- (23) суб'єктами господарювання – резидентами України, які не здійснюють господарської діяльності;
- (24) ТОВ «БАУ-Капітал» разом із суб'єктами господарювання, пов'язаними з ним відносинами контролю, утворює «Групу Покупця» (далі – «Група Ковальської»);
- (25) «Група Ковальської» спільно контролюється фізичними особами – громадянами України.

6. РИНКИ, НА ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНЦЕНТРАЦІЯ

- (26) Під час розгляду справи встановлено, що задіяними в заявленій концентрації є ринки: готових для використання розчинних бетонних сумішей; збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю; блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю для будівництва; плитки, плит, черепиці та виробів із бетону, цементу та штучного каменю; сухих будівельних сумішей; гранітного щебеню; будівельно-монтажних робіт та організації будівництва будівель.

6.1. РИНОК ГОТОВИХ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ РОЗЧИННИХ БЕТОННИХ СУМІШЕЙ

6.1.1. Товарні межі ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей

- (27) За інформацією заявників:
- (28) бетонна суміш – це рухомий склад з чотирьох основних компонентів, які замішують в певній пропорції: цемент, щебінь, пісок, вода;
- (29) бетон – це штучний кам'яний матеріал, отриманий внаслідок твердіння раціонально підібраної та однорідно змішаної й ущільненої суміші в'язучої речовини (цементу), води, заповнювачів та модифікуючих добавок;
- (30) готові для використання розчинні бетонні суміші або бетони розрізняють за марками та класами. Марка бетону визначає межу міцності на стискання в кг/см^2 . Чим вище цифра в марці – тим міцнішим є бетон. Клас бетону – це числова характеристика його

властивості, прийнята з гарантованою забезпеченістю 0,95. Це означає, що встановлена класом властивість забезпечується не менш ніж в 95 випадках зі 100.

6.1.2. Територіальні (географічні) межі ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей

- (31) Важливою характеристикою бетонної суміші є «живучість» – час, протягом якого бетонна суміш зберігає свої експлуатаційні властивості*;
- (32) бетонна суміш втрачає свою «живучість» із початком процесу тужавіння, пов'язаного з хімічною реакцією між водою та в'язучою речовиною;
- (33) щоб визначити час живучості користуються кількома методами. Зазвичай такий час займає кілька годин, але можливі варіації, які визначаються тими чи іншими факторами;
- (34) значний вплив має марка бетону. Велика кількість цементу забезпечує швидше твердіння. Показники часу живучості зменшуються у високих марок, що необхідно враховувати під час транспортування;
- (35) зовнішня температура. При низькій температурі у бетоні відбувається уповільнення реакцій, а при високій – прискорення, тобто під час спеки бетонна суміш схоплюється швидше;
- (36) застосування хімічних домішок, які впливають на експлуатаційні характеристики бетонних сумішей, у т. ч. прискорюють та сповільнюють їх твердіння;
- (37) загалом дальність доставки бетонної суміші визначається часом її живучості. Доставка бетонної суміші здійснюється переважно спеціальними міксерями, в яких розчин довше зберігає свою рухливість завдяки регулярному перемішуванню.
- (38) За інформацією заявників:
- (39) середня відстань, на яку підприємства «Групи Ковальської» доставляють готові для використання розчинні бетонні суміші, не перевищує 46 км;
- (40) на підприємствах «Групи Ковальської» діє сертифікована лабораторія, де виробляються сучасні хімічні домішки. Компоненти для їх виробництва закуповуються у Швеції, Німеччині, Кореї та Україні. Це: полікарбоксилат ТОВ МЦ Баухемі (дилер в Україні, походження – Німеччина), лігносульфанат Domsjo (Швеція), піногасник АК ChemTech (Корея), консервант THOR (дилер в Україні, походження – Німеччина), цукор та відходи цукрового виробництва (цукрові заводи в Україні);
- (41) також з метою збереження готовими для використання розчинними бетонними сумішами своїх властивостей під час транспортування на довгі відстані підприємства «Групи Ковальської» використовують такі хімічні домішки, як суперпластифікатор K-Flow та уповільнювач тужавлення K-Slow;
- (42) хімічні домішки – речовини, які покращують технологічні властивості бетонної (розчинної) суміші та фізико-механічні властивості бетону (розчину). Окремі їх види надають бетонам та розчинам спеціальних властивостей: здатність твердіння та зростання міцності при спеціальних температурах, стійкість в агресивних середовищах, морозостійкість тощо;
- (43) із використанням сучасних технологій розчинні бетонні суміші можуть зберігати свої технологічні властивості до 6 годин перед вивантаженням на об'єкт. Це дозволяє перевозити їх на відстань до 300 км.
- (44) З метою визначення актуальних територіальних (географічних) меж ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей Комітетом були опитані виробники (конкуренти учасників концентрації) та споживачі відповідної продукції, а також експерти у галузі будівництва та виробництва будівельних матеріалів.
- (45) Отже, ТОВ «Керрот» БМ» – лист від 12.02.2018 № 24-25/09.1752 (вх. № 8-24/2361 від 27.02.2018), ТОВ «Стромат «Спецбетон» – лист від 23.02.2018 № 260 (вх. № 8-

* <http://www.stroyportal.ru/articles/article-o-zhivuchesti-betona-i-srokah-zhivuchesti-8914/>

24/2354 від 27.02.2018), ТОВ «Гранд Бетон» – лист від 21.02.2018 № 24/2 (вх. № 8-24/2167 від 22.02.2018), ТОВ «Комфорт-ЛВ» – лист від 20.02.2018 № 2602 (вх. № 8-24/2374 від 27.07.2018), ТОВ з П «Дікергофф /Україна/» – лист від 26.02.2018 № 19 (вх. № 8-24/2408 від 28.02.2018), ТОВ «Аркада-Будівництво» – лист від 26.02.2018 № 249 (вх. № 8-24/2411 від 28.02.2018), ПрАТ «Холдингова Компанія «Київміськбуд» – лист від 26.02.2018 № 00587/0/2 (вх. № 8-24/2425 від 28.02.2018), ТОВ «БК «Інтергал-Буд» – лист від 26.02.2018 б/н (вх. № 8-24/2409 від 28.02.2018), КП «Житлоінвестбуд-УКБ» – лист від 02.03.2018 № 114/1000/2 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018), ПАТ «Фундамент» – лист від 02.02.2018 № 352 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018), ТОВ «Роял Білдінг» – лист від 05.03.2018 № 05/03-18 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018), Громадська спілка «Всеукраїнська спілка виробників будматеріалів» – лист від 23.02.2018 № 5, Конфедерація будівельників України – лист від 22.02.2018 № 23/02 (вх. № 8-24/2432 від 28.02.2018) у своїх відповідях на запити Комітету повідомили:

- середня відстань доставки готових для використання розчинних бетонних сумішей до визначеного споживачем місця призначення становить від 3 до 35 км;
 - максимальна відстань доставки готових для використання розчинних бетонних сумішей до визначеного споживачем місця призначення може сягати 300 км;
 - для збереження властивостей готових для використання розчинних бетонних сумішей під час транспортування на довгі відстані до їх складу додаються спеціальні хімічні домішки, які впливають на їх тужавлення і твердіння (уповільнювачі), зокрема: MC Centrament Retard 350, K-Slow 14116/37, SikaPlast-520, хімічні домішки на основі полікарбоксилатів виробництва ТОВ «Стахема Львів-Сервіс», сповільнювач тужавлення Центрамент Ретард 350 (CENTRAMENT RETARD 350) виробництва компанії «МЦ Баухемі» (mc – bauchemie);
 - готові для використання розчинні бетонні суміші зберігають свої властивості без додавання спеціальних хімічних домішок до 3 годин, а з додаванням – до 6 годин;
- (46) отже, за інформацією виробників та споживачів готових для використання розчинних бетонних сумішей, а також експертів у галузі будівництва та виробництва будівельних матеріалів, з метою транспортування готових для використання розчинних бетонних сумішей на довгі відстані до їх складу додаються спеціальні хімічні домішки, які забезпечують збереження готовими для використання розчинними бетонними сумішами своїх споживчих властивостей до 6 годин. Вважається, що за цей час їх можливо доставити на відстань до 300 км.
- (47) З урахуванням визначеного вище розміру плеча доставки, за умови використання під час транспортування готових для використання розчинних бетонних сумішей спеціальних хімічних домішок, можна зробити висновок, що територіальні (географічні) межі ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей охоплюють території Вінницької, Житомирської, Полтавської, Черкаської, Чернігівської, Київської областей та міста Києва.

6.1.3. Виробництво готових для використання розчинних бетонних сумішей

- (48) За інформацією заявників:
- (49) виробництво бетонної суміші здійснюється на бетонних вузлах – спеціальних установках, які ззовні виглядають як вежі і складаються з: ємності для закачування і зберігання портландцементу, шнекового дозатора для подачі сировини в змішувач, змішувального бункера, установки-дозатора для зберігання і подачі наповнювачів, бака для води, резервуара для хімічних домішок та керуючого блока;
- (50) загальний обсяг виробничих потужностей учасників концентрації є невеликим порівняно із загальним обсягом потужностей з виробництва готових для використання розчинних бетонних сумішей підприємств України та підприємств Вінницької, Житомирської, Полтавської, Чернігівської, Черкаської, Київської областей та міста

Києва;

- (51) підприємства учасників концентрації в середньому завантажені на 60 відсотків своїх максимальних виробничих потужностей;
- (52) останнім часом серед забудовників набирають все більшої популярності мобільні бетонні заводи, призначені для виробництва готових для використання розчинних бетонних сумішей безпосередньо на будівельних майданчиках, адже їх основними перевагами є легкість експлуатації та обслуговування (лист учасників концентрації від 21.12.2017 б/н (вх. № 8-01/12722 від 22.12.2017));
- (53) мобільні заводи використовуються в умовах віддаленості від стаціонарних заводів-виробників готових для використання розчинних бетонних сумішей, у тому числі під час будівництва великих об'єктів з метою економії коштів, пов'язаних з логістикою;
- (54) пересувні бетонозмішувальні агрегати складаються зі сполучених контейнерів, усі механізми яких працюють в автоматичному режимі, а контроль виробничого процесу здійснюється одним оператором. Потужність мобільних бетонних заводів коливається від 10 до 50 м³/год., у той час як потужність стаціонарних бетонозмішувальних вузлів – 60-100 м³/год. Тобто, ККД потужного мобільного бетонного заводу практично сягає показників невеликого стаціонарного бетонозмішувального вузла. В Україні мобільні бетонні заводи представлені компаніями «Betonwerk» (Німеччина), «Мека» (Туреччина), «MERJCO CZ» (Чехія), ЗАТ «Самарська Лука» (Росія) тощо. Вартість мобільної бетонної установки насамперед залежить від її потужності та в середньому становить близько 4 млн грн;
- (55) отже, мобільні бетонні заводи, які використовують забудовники, створюють конкуренцію учасникам концентрації на ринку готових для використання розчинних бетонних розчинів, адже немає необхідності прив'язувати завод до конкретного регіону базування – фактично будь-який суб'єкт господарювання, який володіє та користується мобільним бетонним заводом, має можливість здійснювати господарську діяльність з реалізації готових для використання бетонних розчинів на всій території України;
- (56) крім мобільних бетонних заводів, на 90 відсотках об'єктів будівництва використовуються малі бетонозмішувачі, які бувають з гравітаційним та примусовим способом перемішування;
- (57) багато забудовників використовують свої власні мобільні виробничі потужності, отже, кількість виробників готової для використання розчинної бетонної суміші є досить значною та поступово збільшується, а в забудовників завжди залишається вибір: виробити бетонну суміш власними силами, або придбати її у безпосередніх виробників.
- (58) В рамках розгляду зазначених справ Комітетом були опитані споживачі готових для використання розчинних бетонних сумішей, які повідомили (ПрАТ «Холдингова Компанія «Київміськбуд» – у листі від 26.02.2018 № 00587/0/2 (вх. № 8-24/2425 від 28.02.2018), ТОВ «БК «Інтергал-Буд» – у листі від 26.02.2018 б/н (вх. № 8-24/2409 від 28.02.2018), ПАТ «Фундамент» – у листі від 02.02.2018 № 352 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018), ТОВ «Концепт Груп Позняки» – у листі від 19.02.2018 № 06/02/18-1, ТОВ «Аркада-Будівництво» – у листі від 26.02.2018 № 249 (вх. № 8-24/2411 від 28.02.2018), КП «Житлоінвестбуд-УКБ» – у листі від 02.03.2018 № 114/1000/2 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018)), що їх загалом цілком задовольняє рівень співпраці з наявними постачальниками готових для використання розчинних бетонних сумішей та що вони самостійно не виготовляють цей вид продукції.
- (59) За інформацією, наданою учасниками концентрації у своєму листі від 23.02.2018 б/н (вх. № 8-01/2217 від 23.02.2018), з погляду технології виробництва бетонних сумішей немає різниці – виробляти їх на мобільному бетонному заводі, стаціонарному заводі чи малими бетонозмішувачами безпосередньо на будівельному майданчику. Всі три описані вище методи виробництва відрізняються тільки об'ємом бочки, в якій перемішуються компоненти:

малі бетонозмішувачі $0,05 \text{ м}^3 - 0,25 \text{ м}^3$ – використовуються на всіх будівельних майданчиках для оперативного виробництва невеликих об'ємів бетонної суміші;
 мобільні бетонні заводи $0,5 \text{ м}^3 - 2,0 \text{ м}^3$ – в Київській області використовуються, наприклад, на будівельному об'єкті «Петрівський квартал», під час будівництва доріг державного значення;
 стаціонарні заводи $0,5 \text{ м}^3 - 3,0 \text{ м}^3$ – використовують всі виробники бетонних сумішей на ринку.

6.1.4. Конкуренція на ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей

- (60) За інформацією заявників:
- (61) у 2015, 2016 та 2017 роках учасники концентрації реалізовували продукцію на території Вінницької, Житомирської, Полтавської, Черкаської, Чернігівської, Київської областей та міста Києва;
- (62) обсяг об'єднаного ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей Вінницької, Житомирської, Полтавської, Чернігівської, Черкаської, Київської областей та міста Києва становить за підсумками 2015 року – 17 484,20 тис. тонн, 2016 року – 19 531,20 тис. тонн, першого півріччя 2017 року – 9 214,10 тис. тонн;
- (63) серед учасників концентрації діяльність з виробництва та реалізації готових для реалізації готових розчинних бетонних сумішей здійснюють ПАТ «ЗЗК ім. Світлани Ковальської», ТОВ «Бетон Комплекс» і ТОВ «Автобудкомплекс-К», які входять до «Групи Ковальської», та ПАТ «Дарницький завод ЗБК»;
- (64) за підсумками 2015 року сукупні частки учасників концентрації на об'єднаному ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей Вінницької, Житомирської, Полтавської, Чернігівської, Черкаської, Київської областей та міста Києва не перевищували 21 відсотка, 2016 – 25 відсотків, а в першому півріччі 2017 – 29 відсотків;
- (65) основними конкурентами учасників концентрації на ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей, зокрема, є: ТОВ «Гарант Бетон», ТОВ «Керрот» БМ», ТОВ «Стромат «Спецбетон», ТОВ «Астор і Ко», ТОВ «Гранд Бетон», ТОВ «ЕФЕ Бетон», ТЗОВ «Бетонбуд», СП ТОВ «Основа-Солсиф», ТОВ з П «Дікергофф /Україна/», ПП «Смерека», ТОВ «Обербетон-Інвест», ПАТ «АДС БЕТОН», ТОВ ВКП «Терези», ПрАТ «Білоцерківський Завод Залізобетонних Виробів», ПАТ «Обласний Завод Залізобетонних Виробів і Конструкцій», ПАТ «Броварський Завод Будівельних Конструкцій», ПАТ «Рембудкомплект», ТОВ «ТОРГ БК «Будівельник», ТОВ «Круг-Будкомплект», ТОВ «Каскад Бетон», ПП «Бетон-Цемент», КП «Кременчуцький Завод Залізобетонних Виробів № 2», КП «Кременчуцький Завод Залізобетонних Виробів № 1», ТОВ «Конкрет-Груп», ПП «Трансвіт», ТОВ «Танак», ПАТ «Жуляни», ТОВ «О.БЕТОН», ТДВ «ПОЛТАВТРАНСБУД», ТОВ «ЖИТОМИР-АГРОБУДІНДУСТРІЯ», ПАТ «СМІЛАПРОМБУД», ПАТ «Полтавський Завод Залізобетонних Виробів», ПП «Уманський Завод Залізобетонних Виробів», ПАТ «Домобудівний Комбінат №4», ПП «Ічнянський Бетон», ТОВ «Гадяцький Завод Залізобетонних Виробів», ТОВ «Будівельна Фірма «ТЕФЕСТ», ТОВ «МЦ БАУХЕМІ», ТОВ «ЛЮБНИ-ЖИТЛОБУД 2010», ТОВ «ФЕРРОСТРОЙ» та інші;
- (66) під час розгляду справи про концентрацію на підставі даних щодо часток учасників концентрації та восьми їх найбільших конкурентів на об'єднаному ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей Житомирської, Вінницької, Полтавської, Чернігівської, Черкаської, Київської областей та міста Києва за підсумками першого півріччя 2017 року розраховано індекс Герфіндаля-Гіршмана, який показав, що після здійснення концентрації обмеження конкуренції на зазначеному ринку є малоімовірним.
- (67) За інформацією виробників:

- (68) виробники бетонних сумішей за останні 5 років суттєво змінили підхід до модернізації виробництва та впровадження нових технологій. Так, більше 90 відсотків виробників бетонних сумішей замінили діюче радянське чи російське обладнання на європейське (німецькі Elba, італійські Simem, турецькі Мека тощо). Широко використовуються нові бетонозмішувальні вузли;
- (69) більшість виробників готових для використання розчинних бетонних сумішей почали використовувати імпорتنі хімічні домішки (виробництва Німеччини, Словаччини, Швеції та Китаю);
- (70) всі ці сучасні технології є у відкритому доступі. Вихід нових гравців на ринок готових для використання розчинних бетонних сумішей не обмежується ні державою, ні виробниками, що забезпечує досить високий рівень конкуренції;
- (71) учасники ринку бетонних сумішей несуть великі рекламні (маркетингові) витрати на просування власної продукції. Великі кошти витрачаються як на зовнішню (білборди та розтяжки на дорогах), так і на інтернет-рекламу;
- (72) діяльність на ринку готових для використання розчинних сумішей можуть масштабувати: товариства з обмеженою відповідальністю «Ларченко» (с. Петропавлівська Борщагівка, Київська обл.), «Космопакбуд» (м. Київ), «Рітім» (м. Бровари, Київська обл.), «Завод Будівельних Матеріалів і Конструкцій» (м. Вишгород, Київська обл.), «ТОРГ БК «БУДІВЕЛЬНИК» (м. Українка, Обухівський район, Київська обл.), «АРТМА» (м. Київ), «Київ Бетон Продакшн» (м. Київ), «Профібетон» (смт Калинівка, Броварський р-н, Київська обл.), «Домобудівний Комбінат Ростверк» (м. Київ), «Позитив-В» (м. Київ), «Білоцерківський Завод Будівельних Виробів «Моноліт» (м. Біла Церква, Київська обл.), «Білоцерківський Міськбуд» (м. Біла Церква, Київська обл.), «ПВК «Будівельник» (м. Київ); публічні акціонерні товариства «Броварський Завод Будівельних Конструкцій» (м. Бровари, Київська обл.), «Завод Залізобетонних Конструкцій №1» (м. Київ), «Асфальтобетонний Завод» (м. Київ), приватні акціонерні товариства «Асфальтобетонний Завод «АБ Столичний» (м. Київ), «Бориспільський Комбінат Будівельних Матеріалів» (м. Бориспіль, Київська обл.), «Білоцерківський Завод Залізобетонних Виробів» (м. Біла Церква, Київська обл.), «Березанський Завод Залізобетонних Виробів» (м. Березань, Київська обл.), «АДС «Бетон» (м. Київ), приватні підприємства «Київ-Ресурс» (м. Київ), «О.Бетон» (м. Обухів, Київська обл.) тощо.
- (73) З метою визначення можливих антиконкурентних наслідків концентрації на об'єднаному ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей Вінницької, Житомирської, Полтавської, Черкаської, Чернігівської, Київської областей та міста Києва Комітетом були опитані виробники (конкуренти учасників концентрації) та споживачі відповідної продукції, експерти у галузі будівництва та виробництва будівельних матеріалів. Також Вінницькому, Житомирському, Полтавському, Черкаському, Чернігівському та Київському обласним територіальним відділенням Комітету було доручено надати обґрунтовані висновки щодо наслідків здійснення зазначеної концентрації на стан відповідного ринку.
- (74) ТОВ «Керрот» БМ» – лист від 12.02.2018 № 24-25/09.1752 (вх. № 8-24/2361 від 27.02.2018), ТОВ «Стромат «Спецбетон» – лист від 23.02.2018 № 260 (вх. № 8-24/2354 від 27.02.2018), ТОВ «Гранд Бетон» – лист від 21.02.2018 № 24/2 (вх. № 8-24/2167 від 22.02.2018), ТОВ «Комфорт-ЛВ» – лист від 20.02.2018 № 2602 (вх. № 8-24/2374 від 27.07.2018), ТОВ з П «Дікергофф /Україна/» – лист від 26.02.2018 № 19 (вх. № 8-24/2408 від 28.02.2018), ТОВ «Аркада-Будівництво» – лист від 26.02.2018 № 249 (вх. № 8-24/2411 від 28.02.2018), ПрАТ «Холдингова Компанія «Київміськбуд» – лист від 26.02.2018 № 00587/0/2 (вх. № 8-24/2425 від 28.02.2018), ТОВ «БК «Інтергал-Буд» – лист від 26.02.2018 б/н (вх. № 8-24/2409 від 28.02.2018), КП «Житлоінвестбуд-УКБ» – лист від 02.03.2018 № 114/1000/2 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018), ПАТ «Фундамент» – лист від 02.02.2018 № 352 (вх. № 8-24/2585

від 03.03.2018), ТОВ «Роял Білдінг» – лист від 05.03.2018 № 05/03-18 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018), ТОВ «КДД Інжиніринг» – лист від 02.03.2018 № 02/03-2018-1 (вх. № 8-24/225-кі від 13.03.2018), Громадська спілка «Всеукраїнська спілка виробників будматеріалів» – лист від 23.02.2018 № 5, Конфедерація будівельників України – лист від 22.02.2018 № 23/02 (вх. № 8-24/2432 від 28.02.2018) у своїх відповідях на запити Комітету повідомили, що:

– споживачі мають можливість вибору постачальника готових для використання розчинних бетонних сумішей та зміни одного постачальника на іншого, при цьому пов'язані з цим витрати є помірними у розрізі витрат часу та грошей;

– суб'єкти господарювання, які можуть визначати умови обороту товарів на ринку їм не відомі.

- (75) Територіальні відділення Комітету зазначили, що протягом останніх трьох років не проводили досліджень ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей в межах відповідних областей, не отримували заяв або скарг щодо зловживань на відповідному ринку та не виявили жодних порушень, а також зазначили, що їм не відомі учасники ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей Вінницької, Житомирської, Полтавської, Черкаської, Чернігівської, Київської областей та міста Києва, які мають можливість визначати умови обороту товарів на ньому.
- (76) За інформацією заявників:
- (77) бетонна суміш – це рухомий склад з чотирьох основних компонентів, які замішують в певній пропорції: цемент, щебінь, пісок, вода. Всі вказані компоненти знаходяться у відкритому для купівлі доступі, так само, як і рецепти приготування бетонних сумішей, отже, їх може виготовити будь-хто;
- (78) рішення про виготовлення бетонних сумішей власними силами чи їх купівля у безпосередніх виробників завжди залишається на розсуд самих забудовників. Багато з них використовують на будівельних майданчиках власні мобільні заводи (станції);
- (79) від прийняття рішення про запуск виробництва до випуску першого м³ бетону зазвичай необхідно не більше 3 місяців. При цьому виробники можуть як замовити обладнання, так і придбати готове. Крім того, потенційному виробникові необхідно підготувати майданчик для встановлення та монтажу обладнання й організувати виробництво;
- (80) для початку виробництва необхідні інвестиції в сумі близько 200 тисяч доларів США. Деякі учасники ринку встановлюють один потужний бетонозмішувальний вузол із 3-кубовим змішувачем. Інші встановлюють три заводи меншої потужності в різних районах, що дозволяє зменшити витрати на логістику;
- (81) окупність інвестицій в бетонному бізнесі становить 2-3 роки залежно від обсягу інвестицій;
- (82) виробники готових для використання розчинних бетонних сумішей постійно з'являються в різних регіонах, де виникає підвищений попит. Деякі з них працюють виключно в літній період часу і консервують виробництво на зимовий.
- (83) Громадська спілка «Всеукраїнська спілка виробників будматеріалів» та Конфедерація будівельників України у своїх листах від 23.02.2018 № 5 (вх. № 8-24/2838 від 13.03.2018) та від 22.02.2018 № 23/02 (вх. № 8-24/2432 від 28.02.2018) повідомили:
 - вихід на ринок виробників бетонних сумішей не є складним та не підлягає державному регулюванню;
 - серед суб'єктів господарювання, які вступили на ринок готових для використання розчинних бетонних сумішей в межах Вінницької, Житомирської, Полтавської, Черкаської, Чернігівської, Київської областей та міста Києва за останні п'ять років, можна відзначити: ТОВ «Керрот» БМ», ТОВ «Стромат «Спецбетон», ТОВ «Астор і Ко», ТОВ «Гранд Бетон», ТОВ «Гарант Бетон», ТОВ «Ларченко», ТОВ «Космопакбуд», ТОВ «Профібетон», ТОВ «Домобудівний Комбінат Ростверк»,

ТОВ «О.БЕТОН», приватне акціонерне товариство «Рембудкомплект» і публічне акціонерне товариство «Асфальтобетонний Завод»;
 – єдиним відомим суб'єктом господарювання, який залишив цей ринок протягом останніх п'яти років, є ЗАТ «Форум-ДС».

6.1.5. Реалізація готових для використання розчинних бетонних сумішей

- (84) За інформацією заявників:
- (85) учасники концентрації розділяють споживачів на 3 групи: будівельні організації, які споживають 35-45 відсотків загального обсягу виробленої продукції; дилери – 35-40 відсотків; приватні покупці – 20-25 відсотків;
- (86) за межами міста Києва та Київської області, а саме: у Вінницькій, Полтавській, Житомирській, Черкаській та Чернігівській областях, реалізується понад 30 відсотків загального обсягу виробленої продукції;
- (87) основними споживачами учасників концентрації є: товариства з обмеженою відповідальністю «Оріон-Транс» (м. Київ), «Раміра Трейд» (м. Київ), «Будівельна компанія «Девенстрой» (м. Київ), «Транспортна Компанія «Столиця-Сервіс» (м. Дніпро), «Лідертрансбуд» (м. Київ), «Столичні Будтехнології» (м. Київ), «Інвестиційно-Будівельна Компанія «Альянс-Груп» (м. Київ), «Декоплюс» (м. Київ), «БК» Азур Груп» (м. Київ), «Спецбуд-Плюс» (м. Київ), «Прогрес-Е» (м. Київ), «Моноліт Будсервіс» (м. Київ), «Вантажні перевезення «Столиця-Сервіс» (м. Київ), «Алекса Груп» (м. Бровари, Київська обл.), «Аркада-Будівництво» (м. Київ), «Крістал-Сіті» (м. Київ), «АЕС- ГРУПП» (м. Київ), «Спецмехбуд 21» (м. Київ), «Український Холдинг Будівельних Проектів» (м. Київ), «Укртрастбуд» (м. Київ), «Бетон Пік С» (м. Київ), «Єврокон Буд» (м. Київ), «Сіті Прем'єр» (м. Київ), «Лідертрансгруп» (м. Київ), «Моноліт-Буріння» (м. Київ), «Метало Гальва Україна» (Київська обл.), «Олса-Авторострой» (м. Київ), «Будіндустрія 7» (м. Київ), «Борен-А» (м. Київ), «УКБР» (м. Київ), «Будінтайм» (м. Київ), «Ягуар» (м. Київ), «МЖК-1» (м. Київ), «І.В. Трейд» (м. Київ), «ВК Сервіс» (м. Київ), «МЖК-Інжиніринг» (Житомирська обл.), «Олпа Девелопмент» (м. Київ), «Статус Буд-Плюс» (м. Київ), приватні підприємства «Автомікс-Спецтранс» (м. Київ), «ТБК «Столиця-Сервіс» (м. Київ), «Еталон Буд» (м. Маріуполь, Донецька обл.), фізична особа – громадянин України Ярош В.М., приватні акціонерні товариства «Холдингова Компанія «Київміськбуд» (м. Київ), «КМЗІ ім. М.В. Ватутіна» (м. Київ), публічне акціонерне товариство «Трест «Київміськбуд-3» (м. Київ) та інші.

6.1.6. Ціни на готові для використання розчинні бетонні суміші

- (88) За інформацією заявників:
- (89) на ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей відсутнє розуміння бренду та переваг одного виробника перед іншим, а основним фактором вибору постачальника виступає ціна;
- (90) вартість готових для використання розчинних бетонних сумішей безпосередньо залежить від вартості сировини: цементу, щебеню та річкового піску;
- (91) основною складовою собівартості виробництва готових для використання розчинних бетонних сумішей є матеріальні витрати, на які припадає 83 – 87 відсотків;
- (92) ціна на доставку готових для використання розчинних бетонних сумішей залежить від виду транспорту та відстані;
- (93) середня питома вага транспортних витрат у загальній ціні продукції з доставкою на об'єкт становить від 10 до 15 відсотків;
- (94) маржинальність на ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей досить низька і приблизно становить від 3 до 5 відсотків;
- (95) ціни на бетонні суміші по регіонах можуть несуттєво відрізнятися залежно від цін на

- сировинні матеріали і транспортні витрати.
- (96) З метою визначення рівня середньозважених цін на готові для використання розчинні бетонні суміші, частки витрат, пов'язаних з їх доставкою, та реакції споживачів на підвищення цін, Комітетом були опитані виробники (конкуренти учасників концентрації) та споживачі відповідної продукції, а також експерти у галузі будівництва та виробництва будівельних матеріалів.
- (97) ТОВ «Керрот» БМ» – лист від 12.02.2018 № 24-25/09.1752 (вх. № 8-24/2361 від 27.02.2018), ТОВ «Гранд Бетон» – лист від 21.02.2018 № 24/2 (вх. № 8-24/2167 від 22.02.2018), ТОВ з П «Дікергофф /Україна/» – лист від 26.02.2018 № 19 (вх. № 8-24/2408 від 28.02.2018), ТОВ «Аркада-Будівництво» – лист від 26.02.2018 № 249 (вх. № 8-24/2411 від 28.02.2018), ТОВ «КДД Інжиніринг» – лист від 02.03.2018 № 02/03-2018-1 (вх. № 8-24/225-кі від 13.03.2018), ПАТ «Фундамент» – лист від 02.02.2018 № 352 (вх. № 8-24/2585 від 03.03.2018), ПрАТ «Холдингова Компанія «Київміськбуд» – лист від 26.02.2018 № 00587/0/2 (вх. № 8-24/2425 від 28.02.2018), ТОВ «Статус Буд-Прайм» – лист від 22.02.2018 № 22-02 у своїх відповідях на запити Комітету повідомили, що:
- середньозважена ціна на готові для використання розчинні бетонні суміші становить від 1 000,00 грн/м³ до 1 900,00 грн/м³ залежно від класу та марки бетону з урахуванням витрат на доставку, а частка вартості доставки у кінцевій ціні бетонної суміші залежить від відстані та може досягати 30 відсотків;
 - надали інформацію щодо середньозважених цін на готові для використання розчинні бетонні суміші, на підставі яких можна зробити висновок, що середньозважені ціни учасників концентрації на відповідну продукцію загалом відповідають середньоринковим;
 - при збільшенні виробниками цін на готові до використання бетонні та розчинні суміші на 10 відсотків споживачі будуть переважно шукати іншого продавця;
 - вплив вартості доставки на ціну готових для використання бетонних сумішей становить від 10 до 30 відсотків залежно від дальності транспортування (від 50 до 300 км відповідно).

6.1.7. Мета здійснення запланованих концентрацій

- (98) За інформацією заявників:
- (99) метою придбання «Групою Ковальської» ТОВ «Бетон Сервіс» є розвиток виробництва збірного залізобетону;
- (100) у планах на майбутнє – заміна потужностей з виробництва пустотних плит на екструдерну технологію та організація виробництва виробів довжиною більше 30 м для промислового будівництва;
- (101) з метою зменшення собівартості продукції «Група Ковальської» постійно інвестує в технології виробництва та наукові розробки для оптимізації виробничого процесу;
- (102) збільшення потужностей з виробництва готових для використання розчинних бетонних сумішей не передбачається.

6.1.8. Перспективи та тенденції розвитку ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей

- (103) За інформацією заявників:
- (104) протягом останніх 3 років будівельний ринок стабільно нарощує обсяги, а разом з ним спостерігається зростання і ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей. З'являється багато нових виробників, а попит на нерухомість залишається стабільно високим. При впровадженні механізмів кредитування та іпотеки будівельний ринок, а з ним і ринок бетонних сумішей, буде постійно зростати, задовольняючи попит населення на нерухомість. Якщо такі механізми не з'являться,

ринок почне звужуватись, оскільки зростання середньої заробітної плати населення відбувається меншими темпами, ніж зростання цін на нерухомість, а отже, без кредитних програм в найближчому майбутньому ринок зростати не зможе. Будівельники у свою чергу зменшать темпи будівництва, що негативно позначиться на попиті на будівельні матеріали;

- (105) за останні 2 роки обсяги будівництва зростали на 10-20 відсотків щорічно.

6.2. РИНОК ЗБІРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КОНСТРУКЦІЙ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА З ЦЕМЕНТУ, БЕТОНУ ТА ШТУЧНОГО КАМЕНЮ

- (106) За інформацією заявників:

- (107) збірні елементи конструкцій для будівництва з бетону, цементу та штучного каменю включають в себе: плити перекриття, які використовуються у житлових, громадських та адміністративно-побутових будинках зі стінами із цегли або бетонних блоків, що зводяться у звичайних умовах будівництва; інженерні мережі (кільця стінові, кільця, кришки та днища колодязів, кабельні блоки, плити перекриття люків); перетинки, які призначені для перекриття отворів у стінах із цегли житлових будівель у звичайних умовах будівництва; прогони (сполучні несучі елементи конструкцій); сходові системи, які використовуються для влаштування зовнішніх і внутрішніх сходових прольотів в житлових будинках; вироби для доріг і тротуарів (бортові камені, тротуарні та дорожні плити, які призначені для розмежування проїжджої частини вулиць і доріг від тротуарів, газонів, житлових майданчиків, садових ділянок, захисту укріпленого ґрунту від розмивання; благоустрою покриттів садових, паркових і пішохідних доріжок, для укладання тротуарів на магістральних дорогах, для мощення зупинок громадського транспорту, влаштування постійного і тимчасового дорожнього полотна); елементи огорожі; палі, які призначені для влаштування пальових фундаментів споруд із зануренням їх шляхом забивання в будь-які стискувані ґрунти, за винятком насипних та інших ґрунтів з твердими включеннями; вентиляційні блоки, призначені для влаштування систем вентиляції в житлових будинках; елементи огорожі та балконні плити;
- (108) серед учасників концентрації діяльність з виробництва та реалізації збірних елементів конструкцій для будівництва з бетону, цементу та штучного каменю для будівництва здійснюють ПАТ «ЗЗК ім. Світлани Ковальської» і ТОВ «Бетон Комплекс», які входять до «Групи Ковальської», та об'єкт набуття контролю – ТОВ «Бетон Сервіс»;
- (109) заявники визначають ринок збірних елементів конструкцій для будівництва з бетону, цементу та штучного каменю як загальнодержавний;
- (110) за підсумками 2015, 2016 та першого півріччя 2017 року сукупні частки учасників концентрації на ринку збірних елементів конструкцій для будівництва з бетону, цементу та штучного каменю не перевищували 12 відсотків;
- (111) основними конкурентами учасників концентрації на ринку збірних елементів конструкцій для будівництва з бетону, цементу та штучного каменю є: товариства з додатковою відповідальністю «Хмельницькзалізобетон» (м. Хмельницький) та «Рівненський домобудівний комбінат» (м. Рівне), товариства з обмеженою відповідальністю «Миколаївський завод залізобетонних виробів» (м. Миколаїв), «Обертон-Інвест» (м. Житомир) та «Леман-Бетон» (м. Красний Лиман, Донецька область), приватні акціонерні товариства «Коростенський завод залізобетонних шпал» (м. Коростень), «Домобудівний комбінат №3» (м. Київ) та «Домобудівний комбінат № 4» (м. Київ), публічні акціонерні товариства «Завод залізобетонних конструкцій № 1» (м. Київ) та «Миронівський хлібопродукт» (м. Миронівка, Київська обл.);
- (112) ринок залізобетонних виробів щорічно звужується, оскільки з кожним роком простежується динаміка переходу від будівництва будівель зі збірного залізобетону на монолітно-каркасне будівництво. Також на ринку залізобетонних виробів спостерігається зміна структури попиту та пропозиції – класичні плити перекриття

заміщують екструдерними. Споживачі стають більш вимогливими до якості продукції. Виробники повинні постійно модернізувати своє виробництво, щоб їхня продукція користувалася попитом на ринку. За прогнозами експертів, обсяги ринку збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю скоротяться на 5 відсотків у 2018 році та 10 відсотків – у 2019 році порівняно з 2017.

6.3. РИНОК БЛОКІВ ТА ЦЕГЛИ З БЕТОНУ, ЦЕМЕНТУ ТА ШТУЧНОГО КАМЕНЮ

- (113) За інформацією заявників:
- (114) блоки та цегла з цементу, бетону та штучного каменю для будівництва – це фундаментні блоки, які використовуються під час будівництва стін підвалів та елементів стрічкових фундаментів;
- (115) серед учасників концентрації діяльність з виробництва та реалізації блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю здійснюють ПАТ «ЗЗК ім. Світлани Ковальської» і ТОВ «Бетон Комплекс», які входять до «Групи Ковальської», та об'єкт набуття контролю – ТОВ «Бетон Сервіс»;
- (116) заявники визначають ринок блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю як загальнодержавний;
- (117) за підсумками 2015 року сукупні частки учасників концентрації на ринку блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю не перевищували 5,5 відсотка, а 2016 та першого півріччя 2017 – 5 відсотків;
- (118) основними конкурентами учасників концентрації на ринку блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю є: товариства з обмеженою відповідальністю «Орієнтир-Буделемент» (м. Бровари, Київська обл.), «М-Квадро» (м. Обухів, Київська обл.), «Аерок» (м. Обухів, Київська обл.), «Енерджи-продакт НК» (м. Нова Каховка, Херсонська обл.), «ЮД К» (м. Дніпро), «Дніпровський завод будівельних матеріалів» (м. Дніпро), а також публічне акціонерне товариство «Житомирський комбінат силікатних виробів» (м. Житомир), приватне акціонерне товариство «Бориспільський комбінат будівельних матеріалів» (м. Бориспіль, Київська обл.), підприємство української федерації спорту інвалідів з ураженнями опорно-рухового апарату «Спортінвест» (м. Харків), Вознесенська філія малого підприємства «Аспект» (м. Вознесенське, Миколаївська обл.), приватне підприємство «Будтехнологія-Н» (м. Харків).

6.4. РИНОК СУХИХ БУДІВЕЛЬНИХ СУМІШЕЙ

- (119) За інформацією заявників:
- (120) суха розчинна суміш – це суміш дозованих і перемішаних на заводі сухих компонентів (в'язучого, заповнювача і домішок), які покривають водою перед використанням;
- (121) як в'язучі компоненти використовують цемент, глину, гіпс, вапно та їх суміші, а як заповнювач – пісок. В'язучі компоненти обволікають зерна заповнювача, зменшуючи тертя між ними, у результаті чого розчинна суміш набуває необхідної для роботи рухливості. У процесі твердіння в'язучий матеріал міцно пов'язує між собою окремі частки заповнювача;
- (122) за видами застосування в'язучої речовини виділяють прості будівельні розчини з використанням одного в'язучого компонента (гіпсу, цементу, вапна тощо) і складні з використанням змішаних в'язучих компонентів (цементно-вапняні, вапняно-гіпсові, вапняно-зольні, глинозолоті тощо);
- (123) серед учасників концентрації діяльність з виробництва та реалізації сухих будівельних сумішей здійснює лише ПрАТ «Термінал-М», яке входить до «Групи Ковальської»;
- (124) заявники визначають ринок сухих будівельних сумішей як загальнодержавний;

- (125) за підсумками 2015 року частки учасників концентрації на ринку сухих будівельних сумішей не перевищували 7 відсотків, 2016 – 5 відсотків, першого півріччя 2017 – 6 відсотків;
- (126) основними конкурентами «Групи Ковальської» на ринку сухих будівельних сумішей є: товариства з обмеженою відповідальністю «Крайзель-будівельні матеріали» (м. Київ), «Інвестиційно-промислова група «Майстер» (м. Одеса), «Аскона-Південь» (м. Херсон), «Ферозіт» (м. Тербовля, Тернопільська обл.), «Фабрика будівельних сумішей «Будмайстер» (м. Павлоград, Дніпропетровська обл.), «Артіль» (смт Бабинці, Бородянський р-н, Київська обл.), а також закрите акціонерне товариство «Лафарж гіпс» (м. Артемівськ, Донецька обл.) і товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Хенкель Баутехнік (Україна)» (м. Вишгород, Київська обл.).

6.5. РИНОК ПЛИТКИ, ПЛИТ, ЧЕРЕПИЦІ ТА ВИРОБІВ ІЗ БЕТОНУ, ЦЕМЕНТУ ТА ШТУЧНОГО КАМЕНЮ

- (127) За інформацією заявників:
- (128) серед учасників концентрації діяльність з виробництва та реалізації плитки, плит, черепиці, виробів із бетону, цементу та штучного каменю здійснюють лише ПАТ «ЗЗК ім. Світлани Ковальської» і ТОВ «Бетон Комплекс», які входять до «Групи Ковальської»;
- (129) заявники визначають ринок плитки, плит, черепиці та виробів із бетону, цементу та штучного каменю як загальнодержавний;
- (130) за підсумками 2015 року частки учасників концентрації на ринку плитки, плит, черепиці, виробів із бетону, цементу та штучного каменю не перевищували 12 відсотків, за підсумками 2016 – 9 відсотків, першого півріччя 2017 – становили трохи більше 8 відсотків;
- (131) основними конкурентами «Групи Ковальської» на ринку плитки, плит, черепиці, виробів із бетону, цементу та штучного каменю є: товариства з обмеженою відповідальністю «Гарант Бетон» (с. Мироцьке, Києво-Святошинський р-н, Київська область), «Магік» (м. Львів), «Озон» (с. Галичани, Городоцький р-н, Львівська обл.), «Комбінат малоповерхового домобудівництва «Камбіо» (м. Одеса), «Юнігран» (смт Гранітне, Малинський р-н, Житомирська обл.), «Охтирська молочна промислова компанія «Славія» (м. Охтирка, Сумська обл.), «Глобо-ЛТД» (с. Богданівці, Хмельницький р-н, Хмельницька обл.), «Гарантплюсбуд» (м. Івано-Франківськ), а також дочірнє підприємство «Завод залізобетонних виробів» товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпроенергобудпром» (м. Світловодськ, Кіровоградська обл.) і товариство з додатковою відповідальністю «Об'єднання Дніпроенергобудпром» (м. Світловодськ, Кіровоградська обл.).

6.6. РИНОК ГРАНІТНОГО ЩЕБЕНЮ

- (132) За інформацією заявників:
- (133) гранітний щебінь – це будівельний матеріал, який отримують в результаті дроблення гірських порід із подальшим сортуванням продукту за фракціями;
- (134) гранітний щебінь входить до складу залізобетонних виробів та готових для використання розчинних бетонних сумішей;
- (135) серед учасників концентрації господарську діяльність з виробництва та реалізації гранітного щебеню здійснює лише ТОВ «Омелянівський кар'єр», яке входить до «Групи Ковальської»;
- (136) ТОВ «Омелянівський кар'єр» не здійснює господарської діяльності на ринках цементу і піску;
- (137) заявники визначають ринок гранітного щебеню як загальнодержавний;

- (138) 98 відсотків загального обсягу виробництва гранітного щебеню ТОВ «Омелянівський кар'єр» споживається підприємствами «Групи Ковальської»;
- (139) за підсумками 2015, 2016 та першого півріччя 2017 року частки учасників концентрації на ринку гранітного щебеню не перевищували 4 відсотків.

6.7. РИНОК ОРГАНІЗАЦІЇ БУДІВНИЦТВА БУДІВЕЛЬ (м. Київ та Київська обл.)

- (140) За інформацією заявників:
- (141) серед учасників концентрації господарську діяльність з організації будівництва будівель здійснює лише «Група Ковальської», яка спеціалізується на будівництві висотних житлових будинків;
- (142) заявники визначають ринок організації будівництва будівель як регіональний в межах міста Києва та Київської області;
- (143) за підсумками 2016 року частка учасників концентрації на регіональному ринку організації будівництва будівель міста Києва та Київської області не перевищувала 1,5 відсотка.

6.8. РИНОК БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ (м. Київ та Київська обл.)

- (144) За інформацією заявників:
- (145) серед учасників концентрації діяльність з проведення будівельно-монтажних робіт здійснює лише «Група Ковальської»;
- (146) «Група Ковальської» не надає послуг будівельно-монтажних робіт третім особам;
- (147) заявники визначають ринок будівельно-монтажних робіт як регіональний в межах міста Києва та Київської області;
- (148) обсяг регіонального ринку будівельно-монтажних робіт міста Києва та Київської області відповідає обсягу ринку житлового/комерційного/промислового будівництва міста Києва та Київської області;
- (149) за підсумками 2016 року частка учасників концентрації на регіональному ринку будівельно-монтажних робіт міста Києва та Київської області відповідала їх частці на відповідному ринку організації будівництва будівель та не перевищувала 1,5 відсотка.

7. ВИСНОВКИ

7.1. Щодо ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей

Враховуючи те, що:

- а) основною метою здійснення «Групою Ковальської» запланованої концентрації є розвиток виробництва збірного залізобетону;
- б) на ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей діє велика кількість виробників з високими виробничими потужностями, сукупний обсяг яких значно перевищує сукупний обсяг виробничих потужностей учасників концентрації;
- в) бар'єри до вступу на визначений ринок, у т. ч. необхідні для початку виробництва витрати, є помірними;
- г) рецептури готових для використання розчинних бетонних сумішей є доступними, а отже, кожен виробник може забезпечити виробництво саме тієї продукції, яку потребують споживачі;
- д) технологічні характеристики готових для використання розчинних бетонних сумішей у виробників майже не відрізняються, а з погляду їх виробництва немає значення які саме виробничі потужності використовувати: стаціонарні, мобільні бетонні заводи або малі бетонозмішувачі;
- е) у зв'язку з можливістю застосування хімічних домішок, які дозволяють зберігати

технологічні властивості бетонних сумішей до 6 годин перед вивантаженням на об'єкті, територіальні (географічні) межі об'єднаного ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей охоплюють території Вінницької, Житомирської, Полтавської, Черкаської, Чернігівської, Київської областей та міста Києва, а сукупні частки учасників концентрації на цьому ринку за підсумками 2015, 2016 та першого півріччя 2017 року не перевищували 30 відсотків;

є) розрахований індекс Герфіндала-Гіршмана свідчить про те, що обмеження конкуренції на зазначеному ринку є малоймовірним;

ж) опитані споживачі готових для використання розчинних бетонних сумішей повідомили, що мають можливість вибору виробника відповідної продукції та зміни одного постачальника на іншого, при цьому пов'язані з цим витрати є помірними у розрізі витрат часу та грошей;

з) учасники концентрації постійно відчують значний конкурентний тиск інших виробників та вимушені вдосконалювати технології виробництва і впроваджувати наукові розробки, що дозволяють зменшувати собівартість продукції та реалізовувати її за більш конкурентними цінами;

и) середньозважені ціни учасників концентрації на готові для використання розчинні бетонні суміші загалом відповідають середньоринковим, зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку готових для використання розчинних бетонних сумішей.

7.2. Щодо ринку збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю

Враховуючи те, що:

а) сукупні частки учасників концентрації на ринку збірних елементів конструкцій для будівництва з бетону, цементу та штучного каменю не перевищували 11,5 відсотка за підсумками 2015, 2016 та першого півріччя 2017 років та мали тенденцію до зменшення;

б) відбувається заміщення будівництва зі збірного залізобетону на монолітно-каркасне;

в) на відповідному ринку присутня значна кількість інших виробників, зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку збірних елементів конструкцій для будівництва з цементу, бетону та штучного каменю.

7.3. Щодо ринку блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю

Враховуючи те, що сукупні частки учасників концентрації на ринку блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю за підсумками 2015 року не перевищували 6 відсотків, та 5 відсотків – за підсумками 2016 року і першого півріччя 2017, та є відносно невеликими порівняно з частками п'яти їх найбільших конкурентів, зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку блоків та цегли з бетону, цементу та штучного каменю.

7.4. Щодо ринку сухих будівельних сумішей

Враховуючи те, що:

а) серед учасників концентрації діяльність з виробництва та реалізації сухих будівельних сумішей здійснює лише ПрАТ «Термінал-М», яке входить до «Групи Ковальської»;

б) частка «Групи Ковальської» на зазначеному ринку не перевищувала 7 відсотків за підсумками 2015 року, 5 відсотків – за підсумками 2016 року та 6 відсотків – за підсумками першого півріччя 2017 року;

в) на ринку працює значна кількість інших виробників, зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку сухих будівельних сумішей.

7.5. Щодо ринку плитки, плит, черепиці та виробів із бетону, цементу та штучного каменю

Враховуючи те, що:

а) серед учасників концентрації господарську діяльність з виробництва та реалізації плитки, плит, черепиці, виробів із бетону, цементу та штучного каменю здійснюють лише ПАТ «ЗЗК ім. Світлани Ковальської» і ТОВ «Бетон Комплекс», які входять до «Групи Ковальської»;

б) частка «Групи Ковальської» на зазначеному ринку має тенденцію до зменшення та не перевищувала 12 відсотків за підсумками 2015 року, та 9 відсотків – за підсумками 2016 і першого півріччя 2017 року;

в) на ринку плитки, плит, черепиці, виробів із бетону, цементу та штучного каменю працює значна кількість інших виробників, зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку плитки, плит, черепиці та виробів із бетону, цементу та штучного каменю.

7.6. Щодо ринку гранітного щебеню

Враховуючи те, що:

а) серед учасників концентрації діяльність з виробництва та реалізації гранітного щебеню здійснює лише ТОВ «Омелянівський кар'єр»;

б) ринкові частки ТОВ «Омелянівський кар'єр» за підсумками 2015, 2016 та 2017 років не перевищували 4 відсотків;

в) майже вся вироблена ТОВ «Омелянівський кар'єр» продукція споживалася підприємствами «Групи Ковальської», зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку гранітного щебеню.

7.7. Щодо ринку організації будівництва будівель (м. Київ та Київська обл.)

Враховуючи те, що серед учасників концентрації діяльність з організації будівництва будівель здійснює лише «Група Ковальської», ринкова частка якої на регіональному ринку організації будівництва будівель міста Києва та Київської області за підсумками 2016 року не перевищувала 1,5 відсотка, зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку організації будівництва будівель міста Києва та Київської області.

7.8. Щодо ринку будівельно-монтажних робіт (м. Київ та Київська обл.)

Враховуючи те, що серед учасників концентрації діяльність з проведення будівельно-монтажних робіт здійснює лише «Група Ковальської», ринкова частка якої на регіональному ринку будівельно-монтажних робіт міста Києва та Київської області за підсумками 2016 року не перевищувала 1,5 відсотка, зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку будівельно-монтажних робіт міста Києва та Київської області.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 25 і 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та підпунктом 1 пункту 9 розділу XII Положення про порядок подання та розгляду заяв про попереднє отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію суб'єктів господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 лютого 2002 року № 33-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2002 року за № 284/6572 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 21.06.2016 № 14-рп), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Надати дозвіл товариству з обмеженою відповідальністю «БАУ-Капітал» (м. Київ, ідентифікаційний код 35142753) на придбання частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «Бетон Сервіс» (м. Київ, ідентифікаційний код 32375528), що забезпечує перевищення 50 відсотків голосів у вищому органі управління товариства.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ